

PROGRAM GibanjeSkupajNaprej

Skupaj zaključimo s tranzicijo in začnimo razvoj Slovenije

GibanjeSkupajNaprej združuje ljudi različnih družbenih in strokovnih profilov ter pogledov na svet.

Skupina strokovnih in neobremenjenih ljudi, se je združila z namenom ureditve zdravstvenega sistema v Sloveniji. Želimo malega človeka postaviti v središče zdravstvenega sistema.

V Sloveniji vladajo apatija, razočaranje, jeza nad nedelovanjem družbenih podsistemov v državi; veliko ljudi je izgubilo upanje, da je možno kaj narediti in urediti ter s tem spremeniti na bolje.

Nam ni vseeno za našo prihodnost ali za prihodnost naših otrok in bližnjih, prihodnost državljanov. Zato želimo biti aktivni državljani in prevzeti odgovornost ter ponuditi rešitve za težave v zdravstvenem sistemu in tudi na drugih področjih delovanja družbe.

Menimo, da je družba z raznolikimi posamezniki in skupinami bistveno boljša od družbe, ki se boji in ne sprejema drugačnosti. Zavedamo se namreč, da je blaginja vsakega posameznika neposredno povezana z blaginjo širšega okolja – družbe kot celote.

Zavedamo se, da doslej vladajoča politika, ni našla ustreznih rešitev, zato je nujno, da sami s svojim delovanjem sprožimo spremembe na bolje, v dobro vseh nas, ki v Republiki Sloveniji bivamo, delamo in se razvijamo.

Razumevanje politike in političnega delovanja želimo spremeniti na bolje – na višjo raven. Zato si želimo v aktivno politično delovanje pritegniti čim več ljudi, ki z obstoječimi razmerami niso zadovoljni. Pokazati, da je mogoče ustvarjati politiko brez afer; politiko, ki deluje v dobro vseh državljanov in ne zgolj v interesu ozkih skupin.

Politika nam kroji pogoje za življenje, postavlja pravila in vodi državo; politiko izberemo ljudje in politika je odraz volje in stanja slehernega naroda.

Ljudi želimo povabiti na volišča v največjem številu, saj je voliti in izbirati naša temeljna ustavna pravica. Izkoristimo jo!

Mi verjamemo:

- da je mogoče z vstopom stroke v politiko državo upravljati na sodoben način;
- da je za dobro delovanje države nujno aktivno sodelovanje čim večjega števila državljanek in državljanov;
- da je potrebno vse državljane vključiti v pripravo zakonodaje, njihove dobre predloge tudi upoštevati, ter jih korektno in pošteno seznaniti s posledicami, še pred njihovim sprejetjem, saj je le tako mogoče zagotoviti širok konsenz in pravno varnost vseh državljanek in državljanov;
- da se moramo sprememb zakonodaje lotiti sistematično in doseči širši družbeni konsenz, da šteje kvaliteta in ne kvantiteta prejetih predpisov;
- da se moramo zavedati preteklosti in se iz nje učiti; in prenehati z iskanjem izgovorov v preteklosti, ker le to ne prinaša boljšega jutri - preteklost je potrebno prepustiti zgodovinarjem, ukvarjati se moramo s sedanjostjo in prihodnostjo;
- da družba, prežeta s sistemsko korupcijo, ne more normalno delovati, kar se odraža na vseh ravneh družbenega delovanja;
- da mora delovanje in vodenje države temeljiti na dialogu, odločnosti in strokovnosti ter iskanju kompromisov koristnih za ljudi;
- da je pozitivna in razvojno naravnana družba le tista, kjer se odloča na podlagi sposobnosti, kvalifikacij in znanja.

ZDRAVSTVO: VRNIMO ZDRAVSTVO LJUDEM!

Z našim programom želimo zagotoviti optimalen dostop do pravočasne, kakovostne in varne zdravstvene obravnave za vse državljanke in državljane.

Razmere se v zdravstvenem sistemu iz leta v leto poslabšujejo. V preteklih letih smo bili uporabniki zdravstvenih storitev, pogosto priča obljubam vlad, da bodo *»reformirale«* javni zdravstveni sistem, kar pa se razen, v mandatu prve vlade po osamosvojitvi, še ni zgodilo. Posledično se je dokaj zgledno delujoč zdravstveni sistem znašel na najnižji operativni točki od osamosvojitve Slovenije.

To danes ljudje občutimo na individualni ravni, bolj kot kdaj koli prej.

Nobena vlada doslej ni sprejela odločitve ter prevzela odgovornosti, da je potrebno iz financiranja zdravstvenih storitev izloči sredstva namenjena za razvoj, izobraževanje, investicije v zgradbe ali medicinsko opremo ter jih zagotoviti neposredno iz proračunskih sredstev.

Doslej smo vse navedeno financirali ljudje sami. Ta odgovornost je bila preložena na izvajalce zdravstvenih storitev.

Namesto kulture odgovornosti smo, do skrajnosti razvili kulturo izgovorov, sprenevedanja in izogibanju odgovornosti.

Če bomo s podobnim tempom nadaljevali tudi v prihodnje, torej brez napredka in razvoja, se bo zdravstveni sistem znašel v resnih težavah, kar bo imelo neposreden vpliv na zdravje ljudi in posledično, družbo kot celoto. Saj zdravstveni sistem in ljudje, ki delajo v njem, rešuje ne malo socialno-ekonomskih problemov naše sedanje družbe, ki jih ustvarjamo z neodgovornim ravnanjem, pa naj si bo neodgovornim ravnanjem v naravi ali nestrpnim ravnanjem do soljudi – do sodržavljanov.

GibanjeSkupajNaprej je bilo ustanovljeno zaradi izboljšanja razmer v zdravstvu ljudem, ki jim je namenjen. Zaradi kritične nedostopnosti do storitev v zdravstvenem sistemu, pa lahko vsi mi utrpimo trajne in nepopravljive posledice.

Osnovni cilj dobro delujočega zdravstvenega sistema je, da je vsem državljkam in državljanom omogočena hitra, varna in kakovostna zdravstvena oskrba, takrat ko jo potrebujemo. Ta storitev mora biti omogočena iz sredstev zbranih za namen izvajanja javnega zdravstva.

1 V prvih 100 dneh delovanja mandata nove vlade, sprejeti »interventni« zakon za ureditev razmer v zdravstvenem sistemu, z veljavnostjo največ dveh let, s ključnim ciljem - takojšnjega izboljšanja dostopnosti do zdravstvenih storitev in skrajševanja čakalnih dob

V prvih dveh letih vlade, zagotoviti potrebna finančna sredstva za financiranje izvajanja zdravstvenih programov za zdravstvene storitve, kjer so čakalne vrste najdaljše in število čakajočih narašča preko razumne meje. Vzpostaviti je potrebno pravno podlago (pogoj),

za objavo javnega razpisa, na katerega se pozove vse izvajalce, ki izpolnjujejo pogoje, da se prijavijo na razpis, po vnaprej določenem številu preiskav, posegov in pregledov, glede na potrebe ljudi, ter po vnaprej znani ceni. Sredstva se zagotavljajo iz obveznega in prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja in/ali sredstev proračuna!

Cilj: v roku 4 let skrajšati čakalne dobe za prvi specialistični pregled in diagnostiko (4 tedni), za elektivne posege (6 mesecev).

2 Združitev Zakona o zdravstveni dejavnosti in Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju v celovit Zakon o delovanju slovenskega zdravstvenega sistema

SedANJI način financiranja in delovanja mreže javne zdravstvene službe ni optimalen - ne glede na nekatere premike v zadnjih 25 letih (ohranitev zdravstvenih domov, reorganizacija ZZV in NIJZ, uvedba SPP, razvojnih in referenčnih ambulant, preventivnih programov SVIT, ZORA, DORA, urgentnih centrov, idr.). Mreža javne zdravstvene službe (predvsem na primarni ravni, v nekaterih delih pa tudi na sekundarni in terciarni) bistveno ne odstopa od mreže iz leta 1992, zato je potrebno obstoječi sistem zdravstvenega varstva nadgraditi. Z zakonom se obstoječi sistem zdravstvene dejavnosti, zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja nadgradi, glede na dogovorjeni in dolgoročno vzdržan kompromis z vsemi interesnimi skupinami v zdravstvenem sistemu. Kar pomeni, da se v mandatu nove vlade v zakonu določi razvoj zdravstvenega sistema in izbere model, po katerem bomo obstoječi sistem v prihodnosti postopno in z dialogom nadgradili s praksami iz držav članic EU. Pri pripravi najboljših možnih rešitev, morajo biti, med izvajalci in uporabniki zdravstvenega varstva, preigrani različni scenariji, glede na finančne, kadrovske in organizacijske možnosti, s ciljem izboljševanja zdravstvenega stanja v korist ljudi (pacienta) in ne reševanja zdravstvenega sistema.

V novem zakonu predlagamo, da se najde ustrezna rešitev za »odpravo koncesij«. V zagotavljanje storitev izvajanja **»javne zdravstvene dejavnosti«** se lahko vključijo vsi usposobljeni in registrirani izvajalci, ki imajo ustrezne prostore in veljavno licenco za opravljanje dejavnosti. Vzpostavi se ravnovesje med izvajalci v javni (državni, občinski) lasti in tistimi v zasebni lasti. Potrebno je sprejeti jasna pravila in vzpostaviti ustrezen nadzor, tako zbornice, kot ministrstva pristojnega za zdravje. Preprečiti je potrebno divjo in nepotrebno privatizacijo sedanjih javnih ustanov – preprečiti prevzeme javnih bolnišnic po že videnem scenariju »tajkunizacije«.

3 Plačevanje zdravstvenih storitev po vnaprej znani ceni

SedANJI točkovni sistem plačevanja zdravstvenih storitev se spremeni v način plačevanja zdravstvenih storitev po znani ceni za enake storitve – pravi »DRG sistem« (slovensko SPP sistem). V slovenskem zdravstvu moramo postopoma in premišljeno pripraviti katalog storitev ter vzpostaviti mehanizem njegovega sprotnega posodabljanja oziroma nadgrajevanja, pri čemer bo imela vsaka od zdravstvenih storitev vnaprej znano ceno za

vse izvajalce; veljal bo za storitve na primarni, sekundarni in terciarni ravni zdravstvenega varstva.

4 Pravno preoblikovanje upravljanja in vodenja bolnišnic oziroma javnih zdravstvenih zavodov

Sedanje svete javnih zdravstvenih zavodov (politično imenovanje članov brez izkušenj v zdravstvu) se preoblikuje v nadzorne svete, pri čemer je funkcija nadzornikov poklicna in profesionalna. Posledično se reorganizira tudi delovanje ministrstva pristojnega za zdravje.

5 Ustanovitev neodvisne institucije za izvajanje kakovosti in varnosti v zdravstvu

Sedanji načini uvajanja kakovosti in varnosti v zdravstvu (certificiranja procesov v zdravstvu - SIQ, NIAHO, idr.), ki niso nujno povezani s procesi zdravljenja (zdravstvene obravnave pacienta) se v slovenskem zdravstvu na nacionalni ravni, poskušajo uvesti že od leta 2005 dalje, a žal neuspešno. Praviloma potekajo nesistematično, stihijsko, na individualni ravni v odvisnosti od zavzetosti in zainteresiranosti managementa zdravstvenih ustanov. Zato je ustanovitev institucije¹, ki bo bdela nad uvajanjem kakovosti in varnosti v zdravstvu po vzoru drugih zdravstvenih sistemov več kot potrebna. Pristojna bo za razvoj, nadzor, koordinacijo in vzdrževanje ter izboljševanje kakovosti in varnosti zdravstvene obravnave, kot to določajo mednarodno priznani in poznani standardi.

6 Krivdo nadomestimo z odgovornostjo v zdravstvu

V zadnjih desetletjih prevladuje stališče, da so škodljivi dogodki v zdravstvu v pretežni večini primerov posledica pomanjkljivosti v procesu zdravstvene obravnave in ne posledica »slabega dela« posameznih vpletenih zdravstvenih delavcev. Današnje okolje, v katerem prevladuje obtoževanje ob razkritju škodljivega dogodka, negativno vpliva na varnost pacientov, zato se bomo zavzemali za spremembo kulture varnosti brez obtoževanja posameznika. Javnost ima pravico zahtevati varno zdravstvo in močan profesionalno etičen ter odgovoren sistem. Pri čemer mora biti zasledovan cilj, po ureditvi sistema na način, kjer bodo »primeri z zapleti« razrešeni v najkrajšem možnem času, na najbolj human, etičen in prijazen način, kot ga poznajo drugod po svetu.

7 Ureditev področja »javnih naročil« v zdravstvu

Glede na ugotovitve Računskega sodišča v zvezi z izvajanjem »javnih naročil v zdravstvu« je potrebno vzpostaviti nadzor nad izvajanjem javnih naročil v zdravstvu. S prenosom področja javnih naročil iz pristojnosti ministrstva za javno upravo na Urad za javna naročila pri vladi (v naslednjem poglavju podrobneje opredeljeno) bi v okviru vladnega urada vzpostavili poseben oddelka za javna naročila v zdravstvu, z jasnimi katalogi materialov in medicinske opreme s katerimi lahko bolnišnice potem razpolagajo.

¹ Ustanovitelj institucije (agencija, inštitut ali urad) za kakovost in varnost je država, pravice ustanovitelja izvršuje vlada. Pri svojem delu je institucija za kakovost in varnost samostojna in neodvisna. Nadzor nad delom institucije za kakovost in varnost izvaja ministrstvo, pristojno za zdravje. Za institucijo kakovost in varnost se lahko uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne agencije, lahko pa se njeno delovanje opredeli v sistemskem zakonu. Viri za delovanje institucije za kakovost in varnost so lahko pristojbine, prihodki od opravljanja drugih strokovnih nalog in sredstva iz proračuna Republike Slovenije.

RE-DEFINIRANJE PODROČIJ JAVNEGA SEKTORJA IN RACIONALIZACIJA

8 Javni sektor se razdeli v enakovredne vsebinske sklope, in sicer:

- Sklop 1: finance, gospodarstvo, razvoj, infrastruktura
- Sklop 2: pravosodje, zunanje zadeve (evropske zadeve, zamejci po svetu), notranje zadeve
- Sklop 3: državna uprava, lokalna samouprava, javna uprava in ostali javni sektor
- Sklop 4: delo, družina, enake možnosti, socialne zadeve, obvezna socialna varnost (ZZSZ, ZPIZ, ZRSZ)
- Sklop 5: nacionalna varnost - policija, obramba, zaščita in reševanje
- Sklop 6: zdravstvo, zdravstveno in socialno varstvo, zdravstvena nega ter druge dejavnosti v zdravstvu
- Sklop 7: šolstvo in raziskovalna dejavnost
- Sklop 8: turizem in šport
- Sklop 9: kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in prostor
- Sklop 10: kultura, informiranje

NADGRADNJA OBSTOJEČEGA PLAČNEGA SISTEMA

9 Za izpeljavo »zdravstvene reforme« je potrebno nadgraditi in urediti obstoječi plačni sistem javnih uslužbencev:

- uveljavitev vseh zavez iz Dogovora o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepov v javnem sektorju;
- sistemska ureditev delovnih mest direktorjev v javnem sektorju;
- sistemska ureditev funkcionarjev v javnem sektorju;
- redefinicija minimalne plače in plače v javnem sektorju;
- postopno oblikovanje nove plačne lestvice;
- ukinitve vseh ukrepov ZUJF;
- ureditev normativnega dela kolektivnih pogodb v javnem sektorju;
- preoblikovanje ocenjevanja in napredovanja v javnem sektorju;
- uvedba enotnega programa za plače v javnem sektorju po modelu MFERAC za vsako dejavnost posebej.
- **Ustanovitev Glavnega inšpektorata Republike Slovenije**

Glavni inšpektorat RS bi bil razdeljen po posameznih področjih. Njegova uvedba ter imenovanje glavnih inšpektorjev po področjih, bi bilo potrebno vsebinsko združiti ter s tem omogočiti skupne sistemske nadzore in učinkovit pretok informacij med inšpektorji.

- **Ustanovitev vladne službe/urada za javna naročila (glej tudi točko 7)**

Ustanovitev vladnega urada (službe) za javna naročila – sedanja ureditev se je v praksi izkazala kot neučinkovita. Zato je tako pomembno področje potrebno strukturirati neposredno pod vlado (nekdanji Urad za javna naročila), ki bi jo na primer vodil in

usmerjal državni sekretar po pooblastilu vlade, predlog za imenovanje pa bi podal predsednik vlade, pri čemer glavni kriterij za javna naročila ne more biti najnižja cena.

- **Ustanovitev vladne službe za javni sektor**

Vodil bi jo državni sekretar po pooblastilu vlade, predlog za imenovanje poda predsednik vlade.

- **Ustanovitev vladne kadrovske agencije**

Agencija bi delovala kot pomoč za kadrovske zadeve, plače in delovna razmerja v celoten javni sektor v okviru dejavnosti. Poleg tega pa bi bila naloga agencije izdelava predloga prenove kadrovske zakonodaje v javnem sektorju, poenostavitev postopkov, tam kjer je to možno ter zaostritev postopkov tam, kjer je to potrebno.

PODJETNIŠTVO IN GOSPODARSTVO

Uresničitev zdravstvene reforme in ureditev plačnega sistema v javnem sektorju je možna samo ob predpostavki gospodarske rasi in gospodarskega razvoja Slovenije. Z dialogom je potrebno poiskati razvojno ravnovesje med javnim sektorjem in podjetništvom, ki mora biti po našem mnenju gonilna razvojna sila Slovenije in ogledalo gospodarstva:

10 Brez podjetne Slovenije ni socialno varne Slovenije

Za uresničevanje socialne države potrebujemo podjetnike in podjetja, ki zagotavljajo nova delovna mesta. Socialno varna država je izvedljiva le ob številnih družbeno odgovornih podjetjih, ki zaposlujejo in ustvarjajo dobiček, ki ga vlagajo v nadaljnji razvoj dejavnosti in zaposlene. Le ob zaposlenosti in dobičkonosnosti podjetij bo lahko vlada preko plačevanja davkov in prispevkov poskrbela za socialno varno državo.

11 Brez dinamičnega ravnotežja med podjetnostjo in socialno varnostjo ogrožamo Slovenijo

Država je lahko socialna toliko, kot lahko na srednji rok zbere javnih sredstev z davki in prispevki. V nasprotnem primeru se mora zadolževati: ta način pa davkoplačevalce in državljane spravlja v podrejeni položaj doma in v svetu. Zato sta podjetništvo in socialna varnost državljanek in državljanov neposredno povezana in bi morala biti v dinamičnem ravnovesju na način, da se država za izvajanje ter zagotavljanje socialne varnosti svojih državljanek in državljanov ne bi zadolževala. Potrebno je določiti konstanto dinamičnega ravnotežja.

12 Višje neto plače za vse

Davčna in plačna politika države mora biti takšna, da so plače v javnem in zasebnem sektorju, glede na to, koliko ustvarimo, uravnotežene. V Sloveniji je to ravnotežje porušeno, ker plače v podjetjih v povprečju rastejo, glede na produktivnost, apetiti drugje pa so nerealni. To je nevarno, hkrati pa nekorektno do večine delovno aktivnega prebivalstva v Sloveniji, ki si zaslužijo resno davčno reformo, ki bi morala prispevati k višji neto plači, namesto dajatev na plače, kar se dogaja v zadnjih 15 letih (med letoma 2005

in 2017 je bila povprečna bruto plača v javnem sektorju višja od povprečne bruto plače v podjetjih za 200 do 400 evrov - ta hip je razlika celo rekordna).

13 Zdrava kmečka pamet za nov razvojni preboj

Namesto nenehnega strmenja k ciljem po polnjenju »javnih blagajn« z davki in prispevki, ob še vedno visokem javnem dolgu in visokih stroških obresti se bo potrebno (na primer po avstrijskem vzoru) prej ali slej odločiti za spodbujanje najbolj kreativnih in inovativnih posameznikov, ki lahko prispevajo največ. Obenem pa bomo tako lahko zadržali več mladih talentov v Sloveniji, kar bo dolgoročno glede na demografsko sliko staranja prebivalstva nujno potrebno. Če bomo znali več ponuditi inženirjem in drugim talentiranim posameznikom, bomo proizvajali več zelo kvalitetnih izdelkov ali kupcem ponudili več kvalitetnih storitev. Za te izdelke in storitve bomo zlasti na tujih trgih lahko dosegli višje cene. S tem bodo podjetja imela več prihodkov, več bo tudi davčnih prilivov v javne blagajne. Posledično bomo lahko imeli višje plače zaposlenih, tako v podjetjih kot v javnih službah. Toda najprej moramo sprejeti resno davčno reform, da bomo to lahko dosegli. To je zdrava kmečka logika za nov razvojni preboj Slovenije.

14 Dobički podjetij za razvoj

Pravo podjetništvo mora imeti za ultimativni cilj dobičkonosnost, ki je glavni dejavnik izvedljivosti socialno varne države. Seveda ne na način »zajamčenih plač«, temveč na način proizvodnje produktov in izvajanja storitev z visoko dodano vrednostjo, ki zahtevajo specializirano delovno silo ter so sposobne generirati visoke plače in s tem zagotavljati davke in prispevke za socialno državo. Ta posledično z DDV in večjo potrošnjo ponovno v začaranem krogu povečuje raven socialne države. Zato naj politike spodbujajo podjetja k porabi dobičkov za nove kvalitetne investicije. Dobički so nujni za razvoj. Podjetništvo je potrebno spodbujati – mlade in delovno aktivne spodbujati za vključevanje v podjetništvo – v nastanjanje novih podjetij, namesto »stigmatizacije« podjetništva.

NUJNI PROJEKTI ZA NOVO VLADO

15 Motivacija zaposlenih v podjetjih in mladih – poštena davčna reforma.

Razbremenitev plač, lahko tudi postopna, a uzakonjena v prvih 6 mesecih mandata nove vlade.

16 Razvojna, proaktivna kadrovska politika.

Hiter sprejem ukrepov za kvalitetno kratkoročno kadrovske okrepitve Slovenije.

17 Okrepitev razvojnega preboja v podjetij, tako na ravni države kot občin.

18 Demografska reforma (zdravstvena in pokojninska).

GibanjeSkupajNaprej se ob zgornjem programu zavzema tudi za:

- izboljšanje kvalitete življenja vseh državljanov Republike Slovenije na nivo, ko bo sleherni državljan in državljanu zagotovljeno dostojno preživetje brez strahu za svojo prihodnost ali starost;
- sprejemanje odločitev, ki temeljijo na strokovnih rešitvah, ki nastanejo ob spoštovanju družbenega dialoga in širšem družbenem konsenzu;
- sodelovanje med različnimi političnimi strankami in podporo dobrim idejam, ne glede na to od kod prihajajo;
- korenite reforme na vseh področjih družbe, ki ne bodo prizadele le najranljivejše skupine prebivalstva, ampak sorazmerno in bodo dolgoročno prinesle boljše življenje za vse nas;
- prekinitev prakse klientelizma in nepotizma, ki neizogibno vodi v družbo korupcije;
- odpravljanje birokratskih ovir za družbeni in gospodarski razvoj;
- premišljen razmislek o strateških interesih države in umik države iz gospodarskih družb, ki niso strateškega pomena za državo;
- ponovno vzpostavitev dolžnega spoštovanja in zaupanja v pravosodje ter druge državne inštitucije;
- ureditev področja delovanja sodišč in hitrejše reševanja zadev;
- hitro, pošteno in učinkovito sodstvo, ki bo zagotavljalo rešitev zadev v najkrajšem možnem času in ob vsebinskem odločanju o zadevi;
- izboljšanje delovanja tožilstva in bolj odločno ukrepanja v primeru preiskovanja kaznivih dejanj korupcije in organiziranega kriminala;
- končne odgovore v primerih preiskovanja korupcije v NLB in v zdravstvenem sistemu;
- izboljšanje razmere za delo policije, tako kadrovske in materialne pogoje delovanja policije ter drugih strateško pomembnih skupin (gasilcev, vojske, reševalcev idr.);
- brezkompromisni obračun z gospodarskim kriminalom in korupcijo;
- preganjanje in sankcioniranje zlorabe prava, ki je pogosto hujše kot eklatantne kršitve prava;
- migrantsko politiko, ki je usklajena z Dublinsko uredbo in predpisi EU;
- premišljeno sprejemanje zakonodaje ob predhodnem preudarnem premisleku in analizah vpliva - kako bodo spremembe vplivale na širšo družbo ob zavedanju, da se predpisi ne sprejemajo zaradi posameznih primerov zlorab prava, ampak za dobro delovanje družbe, kot sistema, saj je le s premišljenim sprejemanjem zakonov in predhodno analizo njihovih učinkov zagotovljena pravna varnost državljanov;
- odgovorno ravnanje do okolja, ki omogoča trajno uporabo le-tega z zavedanjem in upanjem, da nismo zadnja generacija, ki ga uporablja.

Ob natančnem koalicijskem dogovoru in uskladitvi, je vse zgoraj zapisano možno izvesti v enem mandatu vlade; prehodno obdobje je potrebno definirati (realno do treh let).